

EVOilut

Vipuvoimaa
EU:lta
energy 2013

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Toimitus: Teija, Aino, Heidi, Leena

Mediakasvatus alkaa jo vauvaiässä.

Media muokkaa lasten ja nuorten elämää: identiteettiä, ihanteita, elämäntyyliä, muotia, maailmankuvaa jne. Lapsilla ja nuorilla tulee olla uusia taitoja hallita omaa elämäänsä. Mediakasvatukseen kuuluu olennaisena osana oppia seuraamaan mediaa kriittisesti sekä tuottamaan omaa mediasisältöä. Mediakasvatuksen tavoite on harjaannuttaa lapsi median aktiiviseksi kohtuukäyttäjäksi, kannustaa omiin tulkintoihin ja mielipiteen vaihtoon. Se

Ennakoiva ja tärkeä mediakasvatustyö tapahtuu ennen kouluikää. Media ympäröi lasta jo 0 -iästä alkaen. Perheessä on auki televisio, tietokone, radio ja muut äänentoistolaitteet. Lapselle luetaan satuja ja loruja ja hänen kanssaan leikitään vuorovaikutusleikkejä. Media tarjoaa tien satumaailmaan ja aineksia leikkeihin. Omat vanhemmat ovat esimerkki, joten omaan mediakäyttäytymiseen kannattaa kiinnittää huomioita. Oppiminen alkaa matkimalla ja vaatii vuorovaikutusta, joten televisio ei edes kiinnosta alle kolmevuotiasta. Sopivat mediasisällöt tukevat tunne-elämän kehittymistä ja ovat sellaisia,

joihin lapsi voi tutustua omaan tahtiinsa, kuten kuvakirjat ja kuvat sekä yksinkertaiset ja lyhyet tarinat. Lapselle tulee tarjota tilaisuus itseilmaisuun.

Lapsi tekee mielellään asioita yhdessä aikuisen kanssa. Yhtä innokkaasti kuin hän osallistuu tiskaamiseen ja leipomiseen hän osallistuu medialeikkeihin. Lapsi on mielellään kuvattavana ja valokuvien avulla hän voi seurata omaa kehitystään vauvasta asti. Aikuisen avustuksella lapsikin voi olla kuvaajana: vanhemmille tulee hauskana yllätyksenä, kuinka erilaiselta maailma näyttää lapsen perspektiivistä!

Internetiin tutustumisen voi alkaa 4-5 vuotiaan kanssa yhdessä etsimällä opettavaisia pelejä ja tuttuja satuhahmoja. Lapsi näyttää mielellään mitä on oppinut esim. uusia pelejä pelatessaan ja aikuinen voi iloita yhdessä lapsen kanssa tietojen, taitojen ja sosiaalisten kykyjen kehittymisestä. Lapsesta on myös hauskaa saada opettaa vanhemmille osaamiaan asioita.

Eskari-ikäiset alkavat kaivata enemmän haasteita. Internet tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia pelata opettavaisia pelejä. Vaativat strategia- ja roolipelit tulevat kuvaan myöhemmin. Usein unohtuu, että pelit ovat monessa mielessä ennen kaikkea hyödyllisiä. Peleissä oppii avaruudellista hahmottamista, sorminäppäryyttä, loogista ajattelua ja monta muuta, myöhemmän oppimisen kannalta varteennottettavaa taitoa. (Kuvat ja teksti Teija Vaissi)

Käpytalkoot

**Miten Tietotaitotalkoissa edetään?
Periaatteita valaisevana esimerkkinä
haastava käpylehmätuotanto.
Talkooporukka tosin koostuu vain yhdestä,**

1. Yhdessä visiointi

Ideoita lensi
ilmassa ja päätyi
paperille. Tartuin
älyttömimpään.

2. Aloittelijakin osaa

En ole koskaan
tehnyt käpylehmää.
Oletan, että siihen
tarvitaan käpyjä.
Mutta minkä
mallisia?

3. Luotsaaja ohjaa ja neuvoo

Kukaan luotseista ei paljastunut käpylehmä-asiantuntijaksi. Turvauduin siis luottoluotsiini Googleen.

4. Valmiiksi saaminen

Käpylehmä, hyönteinen, lammas tai satuhirviö. Valmiita ne kuitenkin ovat ja oloni on ylpeä sekä helpottunut.

5. Työn arvostus

King Kong hyökkäsi käpyolioideni kimppuun!

Kuvat ja teksti:
Aino Tanhua

Tietoyhteiskuntapalvelut senioreiden palvelukeskuksiin

Maailma ja kansalaisten tulevaisuuden palvelut ovat tietoliikenneverkoissa. Kansalaisten tietoyhteiskuntapalvelujen kehitystyöt aloitettiin jo ainakin 15 vuotta sitten. Suomi aloitti niiden kehittämisen etunenässä Euroopassa. Oltiin edistyksellisiä, Suomessa vierailtiin erilaisissa kansainvälisissä ryhmissä ottamassa oppia miten kännykällä ostetaan vaikka Pepsi Maxia.

Mitä on tapahtunut ? Nyt ollaan palveluiden saatavuudessa pahasti jälkijunassa. Työryhmiä on satoja kunnissa sekä valtion organisaatioissa ja ministeriöissä. Suuret ikäryhmät jäävät eläkkeelle parin vuoden sisällä. Nyt pitäisi olla jo sillä tavalla valmista, että suurten ikäryhmien tuomia uusia kustannuksia voitaisiin pitää kurissa fiksujen tietoyhteiskuntapalvelujen avulla. Samalla ehdottomasti estetään senioreiden syrjäytyminen. Yritysten palvelunumeroihin soittaminen kasvattaa eläkeläisten puhelinlaskuja kun asian voisi hoitaa kätevämmiin yrityksen nettisivujen kautta. Lasten kanssa keskustellaan nettimeuvotteluilla kuvan kera, jne. Mahdollisuuksia tulevaisuuden tapaan kommunikoida on runsaasti.

Oletetaan, että työryhmät ovat saaneet tuotoksensa vihdoin valmiiksi, niin tai ainakin sellaiseen muotoon, että voidaan jo puhua palveluiden jonkin asteisesta tuottavuudesta. Valmista ei koskaan tule sillä tietotekniikan kehitys ei koskaan pysähdy. Seuraava askel on saada palveluille käyttäjiä ennen kaikkea suurten ikäryhmien jäsenistä.

*Tietotaitotalkoiden
erityisasiantuntija Marja-Liisa
Viherä pitää aina valikoiman
laitteita mukanaan.*

Seniorit tarvitsevat palvelujen
käytön oppimiseen tukea.
Taitoja on myös ylläpidettävä
tekniikan kehityksen myötä?
Siinäpä pulma. Valmista
organisaatiota tähän ei

Suomen maassa ole. Kukaan viranomaisista tai politiikoista ei
siitä tunnu olevan edes kiinnostunut.

Tietotaitotalkoot (www.tietotaitotalkoot.fi) on hanke, joka on
kouluttanut organisaatioita, yhdistyksiä ja yhteisöjä
tietoliikennepalvelujen hyödyntämiseen. Koulutus painottuu
yhteisölliseen työskentelyyn, mikä edesauttaa myös
tietotekniikasta vähemmän kiinnostuneiden osallistujien
oppimista ja motivointia. Kuntien senioreille tarkoitetuissa
palvelukeskuksissa tarjotaan senioreille erilaisia palveluita,
jumppaa ja ruokapalveluita muun muassa. Tietotaitotalkoiden
tapaiset hankkeet ovat juuri se jota nyt tarvitaan. Kun
Tietotaitotalkoot järjestetään esimerkiksi palvelukeskuksissa
taataan seniorikansalaisille se tuiki tarpeellinen tuki ja oppi
tietoyhteiskuntapalvelujen käyttöön.

Heidi Kaila

kirjoittaja on vielä työssä käyvä ”suuren ikäluokan” edustaja

Lähiruokaa saa suurten kauppaketjujen ”lähikaupoista” vaivalloisesti

Paikallisten ruokatarvikkeiden hankinta suurten kauppaketjujen lähimyymöläissä” on työlästä, sanoo tietotaitotalkoiden logistiikkapäällikkö Liisa Kirves. Ruuanhankintamatkoihin kuluu paljon aikaa ja erityisesti luomutuotteiden etsiskelyyn kaupan hyllyiltä, esimerkiksi Lammin kaupoissa näitä tuotteita ei ole merkitty hyllyn reunaan, kertoo Liisa. Talkoita järjestetään ympäri Suomea eri paikkakunnilla ja kaksi keskusliikettä hallitsee ruokatarvikkeiden tarjontaa, ja paikallisia tuotteita ei juuri löydy.

Tietotaitotalkoot ryhmä on tutkinut leirillään Lammin Evolla suurten kauppaketjujen lähiruokatarjontaa. Kahden kymmenen kilometrin etäisyydellä sijaitsevat sekä K-ketjun ja S-ketjun myymälät.

Ensisijaisesti hankitaan luomutuotteita. Molemmissa ketjuissa luomuruoka ei ole kovassa kurssissa. Siitä huolimatta, että Lammi on edelleenkin maanviljelysseutua laajoine peltoineen, metsineen ja järvineen lähiruoka loistaa poissaolollaan myymälöiden hyllyissä.

Liekö kysymyksessä paikkakuntalaisten yritteliäisyyden puute, vai survovatko suuret kauppaketjut hinnat niin alas, että yrittäjä ei yksinkertaisesti pysty näillä hinnoilla kilpailemaan. Tietotaitotalkoiden ruokalogistiikkaa tutkinut ryhmä päätti perustaa hankkeen, joka pohtii millä tavoin suurten kauppaketjujen duopoli voitaisiin murtaa.

Leena Viukari

Liisa
ruuanhankintamatkalla